

A person wearing a teal jacket and a red backpack stands on a large, dark, mossy rock in the foreground. They are looking out over a sandy beach and the ocean. The ocean has white-capped waves breaking. In the background, a steep, rocky cliff rises from the water's edge. The sky is overcast and grey. A large, semi-transparent green circle is overlaid on the left side of the image, containing the text.

Lofotrådet & Vågan kommune

DE GRØNNE ØYENE

LOFOTEN
2 0 3 0

Lofoten De Grønne Øyene 2030

Krevende miljøkrav for distriktskommuner

Ingrid Slungaard Myklebust, Lofotrådet

Innledning ved Svanen-seminar 08.12.2021

Visjon

«Framtidas Lofoten drives på fornybar energi, det er attraktivt å bo her og vi har et bærekraftig og livskraftig næringsliv.

Vi vil bidra til å nå FNs klimamål».

Utvikling av veikart

Lofoten De Grønne Øyene 2030

Utdrag fra grovskisse veikart

- Miljøkrav i offentlig budsjettering og anskaffelser

- Regional grønn innkjøpsstrategi
- Alle nyanskaffelser av kjøretøy er utslippsfrie

2022

2023

- Klimabudsjett i alle kommunene
- LCA for anskaffelser >50 MNOK

2024

- Klima- og miljøkrav systematisk innarbeidet i innkjøp
- Infrastruktur for utslippsfri transport allment tilgjengelig

2025

- Miljøsertifisering et absolutt krav

2026

- Første utslippsfrie anleggs plass

2030

- Kriterier som miljø- og klimafotavtrykk, økologisk produksjon, matsvinn, sirkulærøkonomi vurderes

Sikte mot lavutslippsnivå innen 2040

Barrierer/ mangelvarer for realisering av grønne innkjøp i små distriktskommuner:

- Forutinntatt oppfatning om at:
 - *Miljøkrav = merarbeid + merkostnader*
- Kortsiktige investeringer
 - *Investeringskostnad vektlegges*
 - *Livssyklus kostnadene ikke hensyntatt*
- Små kommuner med få ansatte i administrasjonen
 - *Mangel på tid, kapasitet, kompetanse*
- Lite marked
 - *Etterspørselen er liten*
 - *Tilbudet (lokalt) er begrenset*
- Grønne innkjøp krever endringer og kompetanseløft i bredden av organisasjonen
 - *Anstrengt tid og kapasitet øker iboende motstand mot endring*
- Anstrengt kommuneøkonomi
 - *Lite rom for – og politisk vilje til - å betale mer for miljøaspektet*
- Henter ikke ut mulighetene for offentlig støtte
 - *Manglende søkerkompetanse.*
 - *Et prosjektbasert støttesystem gir ikke langsiktighet, helhet og fleksibilitet.*
 - *For lavt støttenivå*

- Lofotkommunene er klare(?)
- for å gå systematisk til verks
 - for innarbeiding av
 - klimakrav i anskaffelser

- 2-årig prosjektstilling: Regional koordinator for grønne innkjøp

Lofotrådet

4. mai • 🌐

Hurra! Lofotrådet har fått innvilget 1,5 millioner i støtte fra KLIMASATS/ Miljødirektoratet 🙌

Lofotrådet har søkt om støtte til å ansette en kompetanseressurs og regional koordinator for grønne anskaffelser i en 2-årig prosjektstilling. De skal også etablere en strategi for grønne innkjøp, arrangere dialogkonferanser og drive kompetansebygging, med mål å omfatte konkrete oppgjør innenfor bredder. Eksempel:

Publisert:
21.10.21 11:15
bli [L](#)
leder

Lofoten skal få koordinator for klimavennlige innkjøp. Stillinga måtte lyskes ut på nytt, nå er søkerlista klar.

Vågan Rådhus og omkringliggende byggprosjekter

Beslutningsgrunnlag for:

- Smart energisystem og -løsninger
- Utslippsfri mobilitetshub
- Sirkulært bygg - analyse
- Energi- og klimavennlig anleggsplass

Innovative

- løsninger
- forretningsmodeller
- anskaffelser

Fotomontasje sett fra Roald Amundsensgate sett mot torget

DRIVKRAFT *for grønne løsninger*
gjennom NYTENKNING og
SAMHANDLING

*Vi skal bygge verdens reneste øysamfunn -
Lofoten De Grønne Øyene 2030*

Visjon

**Framtidas Lofoten drives på fornybar energi,
Det er attraktivt å bo her og vi har et bærekraftig og livskraftig næringsliv.
Vi vil bidra til å nå FNs klimamål**

- Strategien for grønne innkjøp er underordnede føringer i kommuneplanen, og skal konkretiseres i en **handlingsplan**. Strategi for grønne innkjøp skal være et virkemiddel for å oppnå målene i Vågan kommunes Klimastrategi og Anskaffelsesstrategi, samt det overordnede målet om klima og miljø i kommuneplanen.
- **Handlingsplan**
- Delmålene og tiltakene skal føres inn i og følges opp i en felles handlingsplan for innkjøpsseksjonens arbeid med å følge opp Strategi for grønne innkjøp og Anskaffelsesstrategi. Rapportering skal skje gjennom den samme handlingsplanen.

KRAV til innkjøpere § 4 LOA

likebehandling

Forutberegnelig

Etterprøvbart

Forholdsmessighet- balanse mellom mål og virkemiddel.

Hva skal miljøkravene inneholde slik at vi kan evaluere leverandørene etter § 5 LOA

- Oppdragsgiveren kan stille egnede krav og kriterier knyttet til ulike trinn i anskaffelsesprosessen, slik at offentlige kontrakter gjennomføres på en måte som fremmer hensyn til miljø, innovasjon, arbeidsforhold og sosiale forhold, forutsatt at kravene og kriteriene har tilknytning til leveransen
- Oppdragsgiveren skal stille krav til universell utforming i offentlige kontrakter i samsvar med regler som fastsettes i forskrift

Vågan kommune

- 43% av alt kjøp er miljømerkede produkter
opplyst Staples og Notabene NorEngros
ved årsrapporten i 2020.

Ved siste anbud fikk vi en overraskelse.
Med følgende % vis på miljømerkede produkter.

Anbud nov 2021-
med premiering til den leverandør som har mest
miljømerkede produkter.
Hvorfor tilbydes kun 18 % miljømerkede produkter
fra Notabene?

Notabene	18,03 %
Staples	34,35 %

Fordeling Lyreco-Staples

Vet vi hva de ulike miljømerkene står for.

Radetiketter	Summer av antall
DER BLAUE ENGEL	8
EU ECOLABEL	3
FSC	16
NF ENVIRONNEMENT	1
OK COMPOST	3
PEFC	10
SVANEN	58
UTZ CERTIFIED	3
Totalsum	102
	34,69 %

Staples

Antall av Enhet	
Miljømerke	Totalt
BRA MILJÖVAL	1
CE-MÄRKNING	22
DER BLAUE ENGEL	9
EASY ON THE PLANET	50
FAIRTRADE	1
FSC	50
GIFTFRI FÖRSKOLA	22
SVANEN	156
(tom)	505
Totalsum	816

0,38112745

NorEngros

Radetiketter

Ja

02 - EU-Blomsten	17
03 - FSC	1
04 - Produsert av resirkulert materiale	27
05 - Svanemerket	263
07 - Bra Miljöval	2
11 - OK Compost	23
23 - Rainforest Alliance	1
25 - NAAF	3
29 - PEFC	4
39 - Møbelfakta	2

nei

(tom)

	0,416969
Totalsum	344 7

Hva lærte vi av det

- Hvordan skal vi endre tildelingskriteriene slik at vi oppnår eller nærmer oss 50 % miljømerkede produkter.
- Hvordan skal vi kontrollere at de ulike miljømerkede produktene med ulike miljøkrav- inneholder og består minimumskravene vi har satt oss med den grønne innkjøpsstrategien og handlingsplan til Vågan kommune.
- Vi ser at når pris vekte 60 %, kvalitet 21 % fordelt med 7 % på 3 kriterier, Logistikk 9 % med besvarelse av hvilket drivstoff som benytte.
- Miljø 10 %. Beste miljøbeskrivelse.
- **§ 7-9. Minimering av miljøbelastning** Oppdragsgiveren skal legge vekt på å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger ved sine anskaffelser og kan stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen der det er relevant og knyttet til leveransen. Der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det som hovedregel vektes minimum 30 prosent

Her prøvde vi oss på å benytte miljøkrav- endte med omgjøring og avlysning.

- Det eneste jeg ser som egentlig kan oppfylle kravene for å avlyse konkurransen, er at det under miljøledelsestiltak fremgår: «Oppfyller minimumskravene om miljøkrav som er gitt i lov eller forskrift».
- Det er imidlertid en viss usikkerhet knyttet til om dette vil bli ansett som tilstrekkelig uklart eller misvisende, til å kunne begrunne avlysning av konkurransen.
- Konkurransen om vaskeritjenester – Vi ønsket å benytte i en to trins konkurranse med dialog- Svanemerket eller tilsvarende- Fikk beskjed om at det vaskeriet som har godkjent svanemerket eller tilsvarende ligger fra Trondheim og Sørøver.
- Vi har prøvd å være kreativ, men ikke alltid- vi lykkes.

Mest miljøvennlige byggeprosjekt i Vågan

- Sherpastien til Djevelporten og Fløya- mest miljøvennlige prosjektet i Vågan?, det er brukt ca. 7 mill. kr.
- Helikopter løft av stein- resten er bygd av sherpaer.

